

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Hulp aan ondernemers bij
economische crisis

ons kenmerk
BAWI/U200900381
Lbr. 09/032

datum
6 maart 2009

Samenvatting

VNG en sociale partners hebben op 26 februari overleg gevoerd over de vraag op welke wijze gemeenten een bijdrage kunnen leveren om de gevolgen van de economische crisis te dempen. Deze bijdrage vertaalt zich in het behoud van werkgelegenheid, het voorkómen dat mensen werkloos worden én het investeren in mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Door het naar voren halen van investeringen kan de economie worden gestimuleerd en kunnen werknemers aan het werk blijven.

Eén van de manieren waarop gemeenten een bijdrage kunnen leveren is om gerichte steun te verlenen aan ondernemers die door de economische crisis in de problemen zijn gekomen of nog dreigen te komen. Vooral ondernemers die in de startfase zitten zijn extra kwetsbaar bij economische teruggang.

Met deze ledenbrief bieden wij u een aantal handvatten om deze steun vorm te geven. Hierbij zullen we ingaan op:

- De mogelijkheden van het Besluit Bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ);
- Mogelijkheden voor microfinanciering;
- Het opvangen van sterke inkomensachteruitgang bij ondernemers en hun eventuele werknemers;
- De wijze van organiseren van de gemeentelijke dienstverlening.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Hulp aan ondernemers bij
economische crisis

ons kenmerk
BAWI/U200900381
Lbr. 09/032

datum
6 maart 2009

Geacht college en gemeenteraad,

VNG en sociale partners hebben op 26 februari overleg gevoerd over de vraag op welke wijze gemeenten een bijdrage kunnen leveren om de gevolgen van de economische crisis te dempen. Deze bijdrage vertaalt zich in het behoud van werkgelegenheid, het voorkómen dat mensen werkloos worden én het investeren in mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Door het naar voren halen van investeringen kan de economie worden gestimuleerd en kunnen werknemers aan het werk blijven.

Eén van de manieren waarop gemeenten een bijdrage kunnen leveren is om gerichte steun te verlenen aan ondernemers die door de economische crisis in de problemen zijn gekomen of nog dreigen te komen. Vooral ondernemers die in de startfase zitten zijn extra kwetsbaar bij economische teruggang. Het kan daarbij gaan om de stand van bedrijvigheid in de gemeente te monitoren, in verband met mogelijke (massa-)ontslagen.

Met deze ledenbrief bieden wij u een aantal handvatten om deze steun vorm te geven.

De mogelijkheden van de BBZ

Voor de financiële ondersteuning van ondernemers heeft de gemeente de beschikking over het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ). Veel ondernemers zijn echter onbekend met de mogelijkheden die het BBZ biedt. Vanuit het BBZ kan de gemeente bijstand verstrekken voor:

- o mensen met een uitkering die een eigen bedrijf willen beginnen; de ondersteuning bestaat uit maximaal 36 maanden aanvullende inkomensondersteuning en/of het verstrekken van bedrijfskapitaal als lening;
- o voor zelfstandigen met tijdelijk financiële problemen; een tijdelijke uitkering die het inkomen aanvult tot bijstandsniveau en/of het verstrekken van bedrijfskapitaal als lening, onder de voorwaarde dat het bedrijf levensvatbaar is;

- o oudere zelfstandigen (55+) met een niet-levensvatbaar bedrijf: inkomensaanvulling tot bijstandsniveau;
- o zelfstandigen die hun niet levensvatbaar bedrijf willen beëindigen: maximaal 12 maanden aanvullende uitkering.

Microfinanciering

Sinds 1 januari 2009 kunnen startende en doorstartende ondernemers met een goed ondernemersplan in het hele land gebruik maken van microkredieten tot maximaal 35.000 euro, aangeboden door de overheid in samenwerking met vier grootbanken. Vooralsnog gaat het om projecten die duren tot 1 januari 2011. Er zijn twee regelingen, die samen zorgen voor een landelijke dekking. Bij de ene regeling komen ondernemers in aanmerking voor een lening van Qredits, de stichting Microkrediet Nederland (zie www.qredits.nl), bij de andere regeling is sprake van een borgstelling door de overheid. De borgstellingsregeling is beperkt tot de volgende gebieden: Flevoland, Rotterdam, Twente, Leeuwarden en omstreken en Tilburg. In die gebieden zijn er MF-ondernemerspunten die hun activiteiten nu uitbreiden naar niet-uitkeringsgerechtigden. Qredits werkt - buiten deze gebieden - landelijk. Als een ondernemer die in het gebied van de borgstellingsregio's gevestigd is of woont, zich meldt bij Qredits dan wordt hij of zij doorverwezen.

De wijze waarop microfinanciering in Nederland wordt aangeboden, is nog volop in ontwikkeling. De gemeenten kunnen een belangrijke rol spelen in de ondersteuning van ondernemers door bijvoorbeeld een "microfinancierings-ondernemerspunt" op te zetten en coaching te regelen in samenwerking met lokale organisaties. De MF- ondernemerspunten kunnen op verschillende manieren vorm krijgen. Veel is afhankelijk van de samenstelling van het gebied, de beschikbare financiering en de aanwezigheid van lokale partijen die een rol willen spelen in het MF- ondernemerspunt. Voor uitgebreide informatie en voorbeelden zie http://www.microfinanciering.com/mfondernemerspunten/toolkit_mf_ondernemerspunt .

Kansen voor (nieuw) beleid

Naast bedreigingen biedt de crisis ook kansen voor nieuw sociaal-economisch beleid. Het kan lonend zijn juist nu in te zetten op het bevorderen van ondernemerschap en het scheppen van een goed ondernemersklimaat. Laagdrempelige dienstverlening (contactpersonen, openingstijden) kunnen daartoe bijdragen. Daarnaast kan het actief samenwerken met het bedrijfsleven een goede basis bieden voor toekomstig beleid op diverse terreinen. Te denken valt hierbij aan het werken met contract-compliance ten behoeve van het re-integratiebeleid en het stimuleren van de buurt- en wijk economie in het kader van de wijkaanpak.

En als het dan toch misgaat

Ook bij een onverhoopt faillissement kunnen gemeenten een actieve rol spelen. Zoals gezegd kunnen vanuit de BBZ ondernemers die hun bedrijf willen beëindigen ondersteund worden. Maar er zijn meer mogelijkheden, die vooral betrekking hebben op de gevolgen van het faillissement voor het inkomen – van de ondernemer zelf en zijn eventuele werknemers.

Gemeenten beschikken over een ruim aanbod van voorzieningen om mensen met een minimuminkomen financieel te ondersteunen. Bij de gevolgen van een faillissement en werkloosheids is het van belang dat betrokkenen zo snel mogelijk over deze extra middelen kunnen beschikken. Hiermee wordt het ontstaan van problematische schulden voorkomen. Hierbij kan de gemeente actief samenwerken met het Werkbedrijf waar het gaat om werknemers die een WW-uitkering aanvragen.

Hoe kunnen ondernemers het best worden bereikt?

Het blijkt dat veel ondernemers niet of onvoldoende op de hoogte zijn van de ondersteuning die de gemeente kan bieden, op alle bovengenoemde onderwerpen. Daarnaast is gebleken dat veel, vooral kleinere, ondernemers te laat met hun hulpvraag komen.

Vanuit de gemeente zijn er mogelijkheden om hier een mouw aan te passen. Hoewel veel ondernemers de weg naar de gemeente, zeker waar het gaat om sociale zaken, moeilijk weten te vinden, zijn zij wel bekend met de typische ondernemersnetwerken: Kamer van Koophandel, banken, ondernemersverenigingen.

De effectiviteit kan verder verhoogd worden door actief naar de ondernemers toe te gaan, of aan te sluiten bij activiteiten van bovengenoemde netwerken. Dit is zeker van belang daar waar de gemeente de uitvoering van de BBZ heeft uitbesteed aan een grotere (buur)gemeente.

Veel oud-ondernemers zijn bereid hun kennis en ervaring in te zetten ten behoeve van startende ondernemers of ondernemers die in de problemen zijn gekomen. Zij bieden een klankbord, kunnen praktische adviezen geven en gericht doorverwijzen. Een voorbeeld hiervan is de Stichting Ondernemersklankbord. Deze stichting is opgericht door het ministerie van EZ, VNO-NCW, MKB-Nederland en de Kamers van Koophandel. Zij beschikt over een netwerk van 22 regionale teams van consultants die onafhankelijke begeleiding en advies kunnen bieden.

Zie ook www.ondernemersklankbord.nl

Gemeentelijke voorbeelden

Helmond

De gemeente Helmond wil zoveel als mogelijk de gevolgen van de recessie mee helpen opvangen. De inzet is gericht op het ondersteunen van bedrijven in het op gang houden van hun activiteiten, het voorkomen van werkloosheid en het behoud van vakmanschap.

In november 2008 is een regionale Taskforce Arbeidsmobiliteit gevormd met daarin bestuurders en directieleden van de centrumgemeenten Helmond en Eindhoven, het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), het UWV WERKbedrijf, en de stichting Brainport. Doel van de taksforce is om te komen tot een goede regionale informatievoorziening, het zorgen voor een adequate afstemming met bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden en het nemen van concrete acties vanuit een Actieplan Arbeidsmobiliteit Regio Brainport.

Dit heeft er onder andere toe geleid dat:

- er een regionaal mobiliteitscentrum opereert vanuit de werkpleinen in Eindhoven en Helmond;
- concrete arrangementen worden ontwikkeld voor scholing in samenwerking met o.a. de onderwijsinstellingen, servicepunten leren & werken, sectorfondsen en het bedrijfsleven;
- werkgevers zelf actie ondernemen, ondersteund door publieke partijen, voor het behoud van vakmanschap en het ondersteunen van 'van werk naar werk trajecten'. Hierbij zijn de werkgevers- en ondernemersverenigingen in de regio Helmond in de lead;
- De website www.crisiswijsbrainport.nl wijst de weg naar een uitgebreid aanbod van concrete ondersteuning en informatie.

Hengelo

De gemeente Hengelo zet, juist in deze tijden van crisis, in op het stimuleren van ondernemerschap, ook met financiële middelen, maar vooral met advies en coaching.

De gemeente ontwikkelt nieuwe aanpak om zzw-ers (zelfstandigen zonder werk) te ondersteunen zodat ze hopelijk zzp-er kunnen blijven. Dit is gericht op drie pijlers:

- bedrijfsanalyse en quick scan van de (markt)mogelijkheden van de zzp-er; hulp bij acquisitie en administratie (via workshops, cursussen en coaching), financiële overbrugging via BBZ of microkrediet;
- tijdelijke financiële ondersteuning (omdat die zzp-ers straks weer nodig zijn) d.m.v. combinatie loondienst-zzp-er;
- re-integratie van ex-zzp-ers naar loondienst met daarbij aandacht voor de extra competenties die deze zzp-ers hebben (initiatiefrijk, ondernemend enz.).

Deze aanpak wordt ingebracht als een van de activiteiten van het Twents mobiliteitscentrum.

Op www.vng.nl zullen wij meer gemeentelijke voorbeelden gaan verzamelen.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

drs. C.J.G.M. de Vet,
lid directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.